SCENARIUSZ LEKCJI

Sąd nad globalizacją.

na podstawie książki

prof. Witolda Orłowskiego

„Ekonomia dla ciekawych”

w ramach projektu „Porwani Przez Ekonomię”

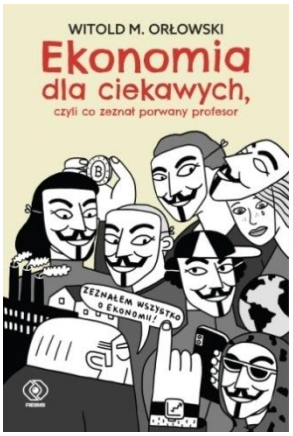

LEKCJA PRZEZNACZONA DLA: uczniów/uczennic szkół ponadpodstawowych na lekcjach przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, biznesu i zarządzania, geografii oraz innych przedmiotów, na których jest poruszana tematyka ekonomiczna

CZAS TRWANIA: 45 (opcjonalnie 90 minut)

CELE KSZTAŁCENIA:

Uczeń:

- zna pojęcie globalizacji;
- wie, że w wyniku globalizacji, w ostatnich 50 latach nastąpił drastyczny wzrost globalnego PKB i światowego handlu, a międzynarodowe firmy rozlokowały swoją sprzedaż i produkcję na całym świecie;
- wie, że w wyniku globalizacji największe międzynarodowe przedsiębiorstwa mają większe przychody niż PKB większości krajów świata;
- wskazuje korzyści dla współpracy gospodarczej wynikające z globalizacji: swobodę przepływu kapitału, towarów i pracowników, wzrost handlu, korzyści skali;
- wskazuje pozytywne efekty współpracy międzynarodowej dla firm, pracowników, konsumentów i właścicieli kapitału w postaci m.in: obniżenia kosztów produkcji, wyższej wydajności, tańszych produktów, większego wyboru produktów, wyższych płac dla pracowników i większych zysków dla przedsiębiorstw;
- wyjaśnia negatywny wpływ efektów globalizacji (masowej turystyki, migracji, komercjalizacji kultury i ideologii konsumeryzmu na tożsamość narodową i regionalną ludności;

- wyjaśnia negatywne konsekwencje globalizacji dla małych, lokalnych przedsiębiorstw, nie mających szans w konkurencji rynkowej z ponadnarodowymi korporacjami, dzięki ich przewadze kapitałowej, intensywnej reklamie i obniżonymi kosztami produkcji towarów i usług;
- wyjaśnia negatywne konsekwencje globalizacji dla pracowników: dumping socjalny, trwałe bezrobocie lub spadek dochodów pracowników o niskich kwalifikacjach, nierówności dochodowe;
- potrafi wskazać bezprawne działania niektórych międzynarodowych przedsiębiorstw w dążeniu do zysku, niezgodne z zasadami sprawiedliwego handlu, w szczególności: brak godziwej zapłaty za pracę i towary, niezapewnianie godnych warunków pracy, przyzwolenie na pracę dzieci i pracę niewolniczą, zanieczyszczanie środowiska;
- potrafi trafnie dobierać i prezentować w trakcie dyskusji argumenty za i przeciw globalizacji;
- jest przekonany o konieczności prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z zasadami sprawiedliwego handlu.

ZAPISY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

Geografia (zakres podstawowy)

WS: IX.2. charakteryzuje przejawy procesów globalizacji w aspekcie gospodarczym, społecznym i politycznym, dyskutuje na temat skutków tego procesu dla Polski i podaje ich przykłady na podstawie własnych obserwacji.

Geografia (zakres rozszerzony)

WS: IX.3. wykazuje wpływ procesu globalizacji i rozwoju nowych technologii na zmiany w zatrudnieniu według sektorów gospodarki oraz przemiany wewnątrzsektorowe na wybranych przykładach; XXIII.4. ocenia wpływ korporacji transnarodowych na społeczeństwa, gospodarki i środowisko przyrodnicze państw i regionów świata.

Biznes i zarządzanie (zakres rozszerzony)

WS: II.21. rozumie konsekwencje procesów globalizacyjnych dla funkcjonowania biznesu.

Historia i teraźniejszość (zakres podstawowy)

WS: VI.7. wyjaśnia pojęcie i różne konteksty globalizacji (ekonomiczny, polityczny, kulturowy i ekologiczny).

METODY KSZTAŁCENIA: drama, burza mózgów, mapa myśli, praca z tekstem (materiałem źródłowym)

FORMY PRACY: indywidualna, grupowa, zbiorowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: Przesłuchanie nr 17: Czy świat korzysta na globalizacji?" z książki „Ekonomia dla Ciekawych, czyli co zeznał porwany profesor" autorstwa Witolda M. Orłowskiego, załączniki 1-7 Dowody w wersji papierowej, załącznik 8 Prezentacja multimedialna „Dowody w sprawie"

WYPOSAŻENIE TECHNICZNE: komputer z dostępem do Internetu, rzutnik, smartfony uczniów (min. po jednym na każdą z trzech grup).

ETAPY LEKCJI:

1. Przygotowanie przedlekcyjne (60 min.)
2. Nawiązanie i czynności organizacyjne (6 min.)
3. Głosowanie wstępne i aranżacja sali rozpraw (5 min.)
4. Obrońcy, oskarżyciele, świadkowie i ławnicy – praca w grupach (15 min.)
5. Rozprawa sądowa (17 min.)
6. Podsumowanie – uzasadnienie wyroku (2 min.)

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEBIEGU LEKCJI

PRZYGOTOWANIE PRZEDLEKCYJNE

1. Przygotowanie przedlekcyjne (60 min.)

Rozpocznij pracę ze scenariuszem lekcji z tygodniowym wyprzedzeniem, stosując strategię odwróconej klasy. Zleć uczniom do wykonania w domu, przed lekcją, dwa zadania:

Zadanie 1

Wyszukaj w źródłach internetowych czym jest globalizacja. Postaraj się znaleźć jak najlepszą, Twoim zdaniem, jej definicję. Odnotuj znalezioną definicję wraz ze źródłem, z którego pochodzi. Notatkę zabierz ze sobą na następną lekcję.

Zadanie 2

Przeczytaj uważnie treść „Przesłuchania nr 17: Czy świat korzysta na globalizacji?" z książki „Ekonomia dla Ciekawych, czyli co zeznał porwany profesor" autorstwa Witolda M. Orłowskiego. W trakcie czytania wynotuj wszystkie argumenty za globalizacją i przeciw niej, jakie podają bohaterzy w trakcie przesłuchania, wpisując je do tabeli (zał.1). Uzupełnioną tabelę zabierz ze sobą na następną lekcję.
Udostępnij uczniom tuż przed lekcją prezentację (zał.8) zawierającą „dowody", by mogli z nich korzystać na lekcji.

LEKCJA W KLASIE

2. Nawiązanie i czynności organizacyjne (6min.)

- Rozpocznij lekcję od nawiązania w formie burzy mózgów, bazując na wynikach pracy uczniów przed lekcją w ramach zadania 1.
- Narysuj na zwykłej tablicy lub wyświetl na tablicy interaktywnej schemat mapy myśli (gotowy schemat znajdziesz w zał.2).
- Zapytaj uczniów, czym jest globalizacja. Poproś, by uczniowie zapisywali swoje pomysły na schemacie.
- Na podstawie odpowiedzi uczniów skonstruuj wspólnie z nimi, ich definicję globalizacji.

3. Głosowanie wstępne i aranżacja sali rozpraw (5 min.)

Powiedz uczniom, że Profesor (główny bohater rozdziału książki, który uczniowie przeczytali w domu, w ramach zadania 2), nie mógł jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie, czy globalizacja jest dobra czy zła. Po przesłuchaniu sam przyznał, że globalizacja, jak każdy, zasługuje na sprawiedliwy proces sądowy. Dzisiejszym celem uczniów będzie więc przeprowadzenie sądu nad globalizacją.
Poproś uczniów, by przyglądnęli się argumentom za i przeciw globalizacji, jakie zgromadzili w tabeli (zał.2), przygotowując się do lekcji.
Następnie przeprowadź jawne głosowanie w klasie, pytając: kto jest za globalizacją? kto jest przeciw? kto się wstrzymał? Podziel uczniów na trzy grupy wg ich opinii: zwolenników globalizacji, przeciwników globalizacji i niezdecydowanych. Jeśli okaże się, że głosy rozłożyły się nierówno, poproś uczniów, by niektórzy z nich przeszli do innych grup, by stały się one równo liczne. Wytłumacz, że wyszukiwanie argumentów dla stanowiska z którym się do końca nie zgadzają, jest cenną umiejętnością, która dodatkowo podniesie ich kompetencje.

Następnie zaaranżuj wspólnie z uczniami w klasie salę rozpraw, która stanie się sceną do odgrywania przez uczniów ról w dramie. Będzie ona nieco odbiegać od rozkładu roli miejsc przyjętego w polskich sądach, gdyż musi być dostosowana do potrzeb skutecznego przeprowadzenia dalszej części lekcji metodą dramy. Odpowiednie rozłożenie ławek w sali może być następujące:

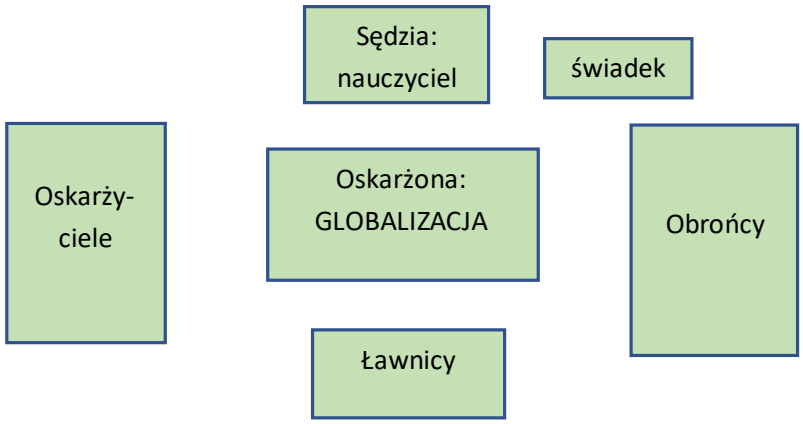

Przydziel zwolenników globalizacji do roli jej obrońców, przeciwników do roli oskarżycieli, a z grupy osobnie zdecydowanych stwórz ławników. Poproś grupy, by zajęły swoje miejsca w klasie. Postaw na miejscu oskarżonej globalizacji przedmiot, który będzie ją symbolicznie reprezentował (może to być np. torba z jedzeniem z popularnego fast-food i puszka znanego na całym świecie gazowanego napoju). Jeśli postarasz się o jakiś sędziowski rekwizyt, np. młotek sędziowski, tym wrażenie uczniów i motywacja do działania będą większe.

4. Obrońcy, oskarżyciele, świadkowie i ławnicy – praca w grupach (15 min.)

Przekaż uczniom, że za chwilę wcielą się w swoje role, by przeprowadzić proces nad globalizacją i sprawiedliwie ją osądzić. Wyjaśnij, że każda grupa ma kwadrans na przygotowanie się do rozprawy, w czym pomogą im przygotowane dla nich polecenia i prezentacja (zał.8), którą im wysłałeś/aś przed lekcją. Następnie rozdaj każdej z grup polecenie do wykonania, wraz z załącznikami:

- Oskarżycielom – polecenie 1 (zał.3), dowód 1, 2, 3, 4 (zał.4)
- Obrońcom- polecenie 2 (zał.5), dowód 5, 6, 7, 8 (zał.6)
- Ławnikom – polecenie 3 (zał.7), dowód 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 (zał.4 i 6)

Wyjaśnij uczniom, że wersje papierowe dowodów (zał. 4 i 6), które im rozdałeś/aś są wydrukami dowodów z prezentacji (zał.8), które będą przekazywać sędziemu w trakcie rozprawy, powołując się na swoje dowody. Przygotowywać powinni się natomiast z elektronicznej wersji prezentacji. Dopilnuj, by uczniowie podzielili się pracą i rolami wewnątrz grup i efektywnie wykorzystywali czas przewidziany na pracę grupową.

5. Rozprawa sądowa (17 min.)

Po piętnastu minutach pracy grupowej, poproś uczniów o powstanie, gdyż „sąd idzie", zasiądź na stanowisku sędziego i oficjalnie otwórz rozprawę. Od tej pory, do końca lekcji odgrywaj wspólnie z uczniami dramę w roli sędziego. Rozpocznij rozprawę od poproszenia prokuratora (z grupy oskarżycieli) o przedstawienie aktu oskarżenia wobec globalizacji. Następnie kieruj rozprawą sądową, prosząc naprzemiennie obrońców i oskarżycieli o zabieranie głosu, przedstawianie dowodów (wyświetlaj je z prezentacji z zał.8) i powoływanie świadków (każda strona może (nie musi) powołać ich dwóch i przesłuchać, może też powoływać się na zeznania Profesora). Udzielaj i odbieraj głos adwokatowi i prokuratorowi, by tempo rozprawy było właściwe.

Po około piętnastu minutach zakończ rozprawę i poproś ławników o krótką naradę i przedstawienie wyroku.

6. Podsumowanie–uzasadnienie wyroku (2min.)

Po przedstawieniu wyroku przez ławników, Sędzia (nauczyciel) powinien dokonać jego uzasadnienia. Pozwoli ono na podsumowanie lekcji, przy jednoczesnym nie wychodzeniu z konwencji rozprawy sądowej. Niezależnie od tego, czy wyrok ławników będzie skazujący czy uniewinniający, w uzasadnieniu przywołaj dla utrwalenia, definicję oraz najważniejsze argumenty za i przeciw globalizacji. Po uzasadnieniu oficjalnie zamknij rozprawę.

Załącznik 1 -Tabela argumentów za i przeciw globalizacji

Argumenty przeciw globalizacji	Argumenty za globalizacją

Załącznik 2- Schemat mapy myśli

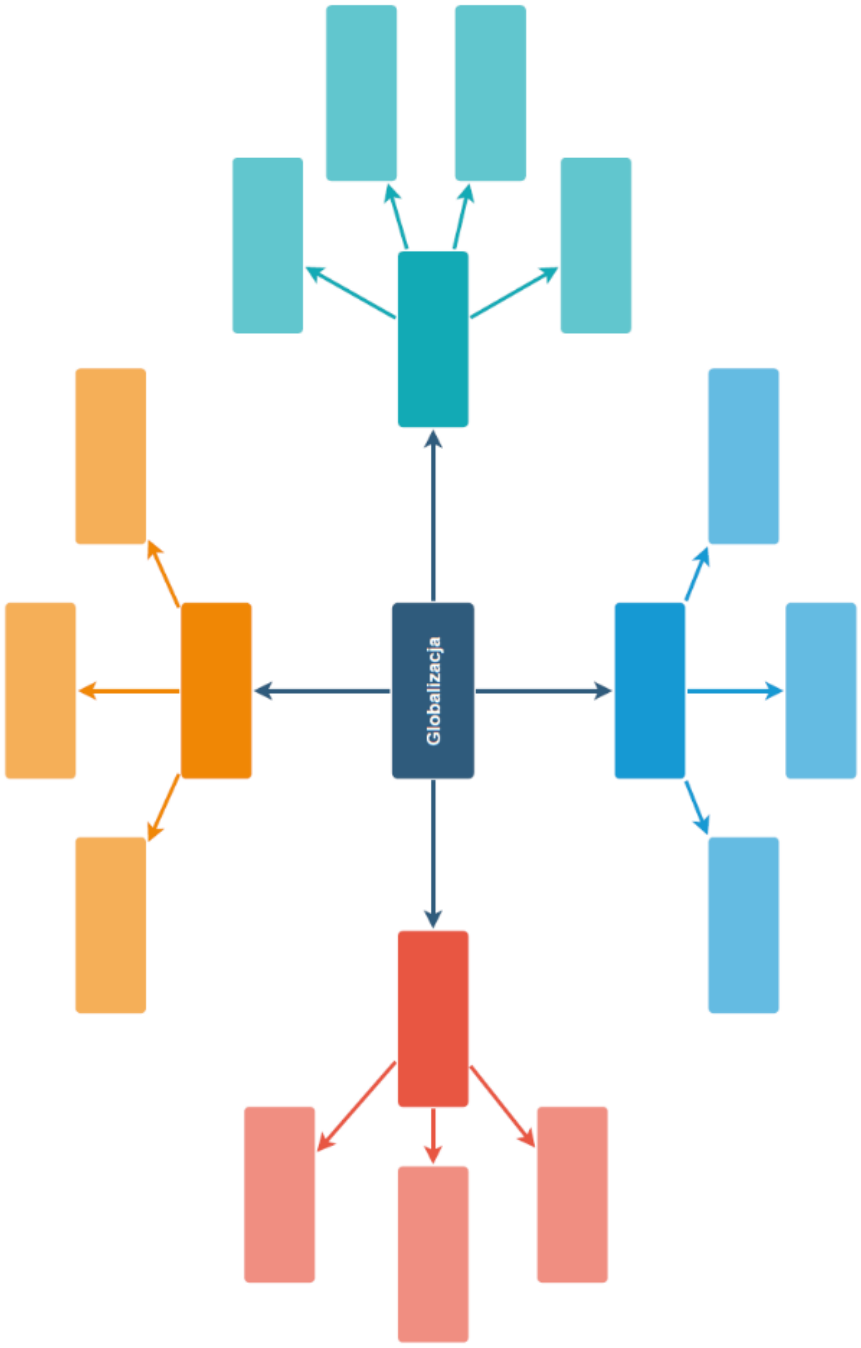

Załącznik 3 - Polecenie 1 (dla grupy oskarżycieli)

1. Jesteście oskarżycielami w procesie przeciwko globalizacji. Waszym zadaniem jest dowieść winy globalizacji.
2. Wybierzcie spośród siebie swojego przedstawiciela - prokuratora, który będzie wypowiadał się w trakcie rozprawy w waszym imieniu. Prokurator na początku rozprawy będzie musiał przedstawić akt oskarżenia wobec globalizacji, a więc zarzucane jej winy. Pozostała część grupy będzie mogła w trakcie rozprawy podpowiadać prokuratorowi, jeśli zabraknie mu pomysłów na odpieranie argumentów obrony.
3. Zapoznajcie się ze zgromadzonymi dowodami przeciwko globalizacji zamieszczonymi w prezentacji jaką otrzymaliście od nauczyciela (wasze dowody to: 1,2,3,4) oraz własnymi argumentami zapisanymi w tabeli (zał.1) przed lekcją. Przygotujcie na ich podstawie linię oskarżenia, czyli plan przebiegu waszego działania na rozprawie, który udowodni winę globalizacji. Spiszcie swoje argumenty i popierające je dowody, a następnie przedyskutujcie, w jaki sposób i w jakiej kolejności chcielibyście je prezentować w sądzie.
4. Macie prawo spośród swojego grona wyłonić dwóch świadków, których w trakcie rozprawy możecie poprosić o zeznania. Niech świadkowie wymyślą kim będą i o czym chcą w sądzie opowiedzieć. Zastanówcie się wspólnie, jakie pytania zadać świadkom, by ich zeznania na sali sądowej przekonały ławników o winie globalizacji.
   Prócz zeznań świadków, dowodami w sprawie mogą być również zeznania Profesora zawarte w Przesłuchaniu nr 17: „Czy świat korzysta na globalizacji?".
5. Zastanówcie się, jak będziecie odpierać argumenty obrońców, którzy będą używać dowodów 5,6,7,8.

Czas waszej pracy to 15 minut.

Załącznik 4 - Dowody

Dowód 1: Przez globalizację ludzie tracą pracę

- ✓ Globalizacja powoduje, że firmy przenoszą swoje fabryki tam, gdzie są niższe koszty produkcji, a zwłaszcza tańsza praca. To oczywiście byłoby dobre dla krajów, do których fabryki są przenoszone, ale firmy wykorzystują ich trudną sytuację i wypłacają pracownikom bardzo niskie płace, nie dając im przy tym minimum zabezpieczenia socjalnego (jest to tzw. dumping socjalny).
- ✓ Firmy bez litości zamykają swoje fabryki i redukują zatrudnienie w krajach o wyższych kosztach pracy. Ludzie którzy od lat pracowali w przynoszącej zyski firmie nagle dowiadują się, że ich miejsca pracy są przenoszone do Meksyku, Chin, czy Rumunii.
- ✓ Osoby o wyższych kwalifikacjach mogą sobie z tym poradzić i znaleźć nową pracę. Ale osoby o niskich kwalifikacjach zostają trwale bezrobotne, albo ich dochody silnie spadają, bo nie dla nich dobrej pracy.
- ✓ W ten sposób rosną nierówności dochodowe: w USA skutkiem globalizacji współczynnik Giniego wzrósł z 38 w roku 1992 do 42 w roku 2020 (im wyższa wartość współczynnika, tym większe nierówności)*.

Pracownicy brytyjskiej fabryki protestują przeciw planom zamknięcia i przeniesienia produkcji za granicę, 2012

Źródło danych: Bank Światowy.

Dowód 2: Globalizacja niszczy lokalne firmy i produkty

- ✓ Wielkie ponadnarodowe korporacje mają ogromną przewagę kapitałową nad drobnymi, lokalnymi producentami. Mogą sobie pozwolić na bardziej intensywną reklamę i na obniżenie kosztów produkcji.
- ✓ Znacznie słabsi lokalni producenci nie mają żadnych szans w konkurencji rynkowej z ponadnarodowymi koncernami. Ich produkty są wypierane z rynku, a same firmy często bankrutują albo są wykupywane przez wielkie koncerny.
- ✓ Potężnej konkurencji nie wytrzymują lokalne fabryki, zakłady rzemieślnicze, sklepy.
- ✓ Siłę korporacji pokazuje rozwój wielkich sieci fast foodów. W ciągu 44 ostatnich lat łączna liczba restauracji należących do 8 gloablnych sieci wzrosła na świecie z prawie 20 tysięcy do ponad 220 tysięcy. Wielokrotnie więcej małych rodzinnych restauracji i barów nie było w stanie wytrzymać tak potężnej konkurencji i upadło.

Ilość restauracji należących do 8 globalnych sieci fast foodów na świecie, 1980-2024

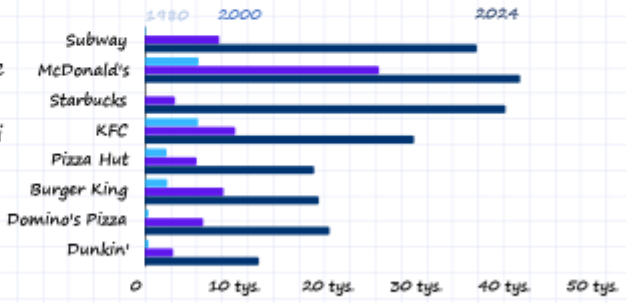

Źródło danych: http://statisticsanddata.org/

Dowód 3: Globalizacja niszczy lokalną kulturę

- ✓ Skutkiem potężnej ekspansji międzynarodowych korporacji, ideologii konsumeryzmu, komercjalizacji kultury i masowej turystyce globalizacja często niszczy lokalną kulturę.
- ✓ Tożsamość narodowa i regionalna wypierana jest przez tożsamość globalną, lokalne tradycje przez zwyczaje zapożyczone z filmów i reklam, miejscowe specjalności przez zunifikowane produkty sprzedawane na całym świecie.
- ✓ Świat staje się przez to mniej różnorodny. W wielu społeczeństwach budzi to niepokój, a nawet odruch agresji w stosunku do globalizacji, utożsamianej z dominacją kulturową krajów Zachodu, a zwłaszcza USA.

Dowód 4: Owoce globalizacji nie są dzielone sprawiedliwie

- ✓ Przychody międzynarodowych korporacji są ogromne, bardzo często przekraczają przychody całych państw.
- ✓ Pomimo to, w pogoni za zyskiem nadal nie wszystkie korporacje chcą dzielić się swoimi zyskami i przestrzegać zasad sprawiedliwego handlu.
- ✓ Wiele korporacji zostało przyłapane na stosowaniu w krajach rozwijających się oburzających praktyk, w tym wypłacaniu głodowych pensji, nie zapewnianiu godnych warunków pracy, zezwoleniu na pracę dzieci i na pracę przymusową, nie przestrzeganiu zasad ochrony środowiska.
- ✓ Co pewien czas w mediach pojawiają się informacje o nowych przypadkach takiego postępowania znanych firm. Można o tym przeczytać na stronie Amnesty International: https://amnesty.org.pl/subjects/odpowie%C2%ADdzialnosc-korpo%C2%ADracji/

Przychody podatkowe państw i przychody korporacji w 2016 r. (w mld dol.)

	Państwo/firma	Przychody		Państwo/firma	Przychody
1	USA	3363	26	Meksyk	224
2	Chiny	2465	27	Szwajcaria	216
3	Japonia	1696	28	Berkshire Hathaway (US)	211
4	Niemcy	1507	29	Indie	200
5	Francja	1288	30	Norwegia	200
6	Wlk. Brytania	996	31	Mckesson (US)	192
7	Włochy	843	32	Rosja	187
8	Brazylia	632	33	Austria	187
9	Kanada	595	34	Turcja	184
10	Walmart (US)	482	35	Samsung Electronics (KR)	177
11	Hiszpania	461	36	Glencore (CH/GB)	170
12	Australia	421	37	ICBC (CN)	167
13	State Grid (CN)	330	38	Daimler (DE)	166
14	Holandia	323	39	UnitedHealth Group (US)	157
15	Korea Płd.	304	40	Dania	157
16	China National Petroleum (CN)	299	41	EXOR Group (IT/NL)	154
17	Sinopec Group (CN)	294	42	CVS Health (US)	153
18	Royal Dutch Shell (NL/GB)	272	43	General Motors (US)	152
19	Szwecja	248	44	Vitol (NL/CH)	152
20	Exxon Mobil (US)	246	45	Ford Motor (US)	151
21	Volkswagen (DE)	237	46	China Construction Bank (CN)	150
22	Toyota Motor (JP)	237	47	Arabia Saudyjska	150
23	Apple (US)	234	48	AT&T (US)	147
24	Belgia	232	49	Total (FR)	143
25	BP (GB)	226	50	Hon Hai Precision (Tajwan)	141

Źródło Obserwatorfinansowy.pl, dane zaczerpnięte z Forbes Fortune 2016 i CIA World Factbook 2017.

Załącznik 5 - Polecenie 2 (dla grupy obrońców)

1. Jesteście obrońcami w procesie przeciwko globalizacji. Waszym zadaniem jest dowieść niewinności globalizacji.
2. Wybierzcie spośród siebie swojego przedstawiciela - adwokata, który będzie wypowiadał się w trakcie rozprawy w waszym imieniu. Pozostała część grupy będzie mogła w trakcie rozprawy podpowiadać adwokatowi, jeśli zabraknie mu pomysłów na odpieranie argumentów oskarżenia.
3. Zapoznajcie się ze zgromadzonymi dowodami w obronie globalizacji zamieszczonymi w prezentacji, jaką otrzymaliście od nauczyciela (wasze dowody to: 5,6,7,8) oraz własnymi argumentami zapisanymi w tabeli (zał.1) przed lekcją. Przygotujcie na tej podstawie linię obrony, czyli plan przebiegu waszego działania na rozprawie, który oddali oskarżenie wobec globalizacji. Spiszcie swoje argumenty i popierające je dowody, a następnie przedyskutujcie w jaki sposób i w jakiej kolejności chcielibyście je prezentować w sądzie.
4. Macie prawo spośród swojego grona wyłonić dwóch świadków, których w trakcie rozprawy możecie poprosić o zeznania. Niech świadkowie wymyślą kim będą i o czym chcą w sądzie opowiedzieć. Zastanówcie się wspólnie, jakie pytania zadać świadkom, by ich zeznania na sali sądowej przekonały ławników o niewinności globalizacji.

   Prócz zeznań świadków, dowodami w sprawie mogą być również zeznania Profesora zawarte w Przesłuchaniu nr 17: „Czy świat korzysta na globalizacji?”.
5. Zastanówcie się, jak będziecie odpierać argumenty oskarżycieli, którzy będą używać dowodów 1,2,3,4.

Czas waszej pracy to 15 minut.

Załącznik 6 - Dowody

Dowód 5: Globalizacja oznacza obniżenie barier dla współpracy na całym świecie

Wzrost globalnego PKB i światowego handlu od roku 1950 (wzrost realny, poziom w roku 1950 równy 1)

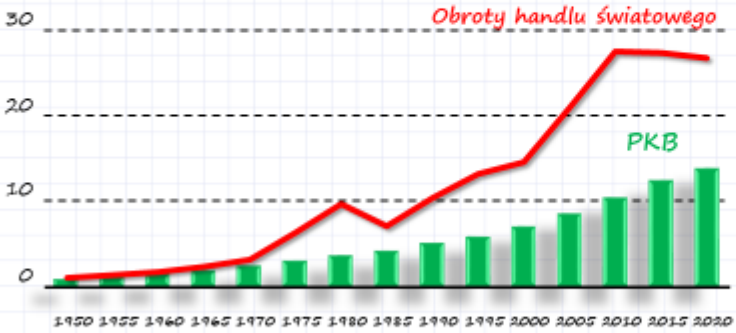

- ✓ Od lat 1950-tych większość krajów świata uczestniczyła w procesie stopniowego obniżania barier w wymianie handlowej.
- ✓ W wyniku tego wymiana handlowa wzrosła znacznie silniej od produkcji (wymiana handlowa wzrosła 27 razy, PKB 14 razy).
- ✓ Towarzyszyły temu coraz większe przepływy kapitału, najpierw w formie inwestycji, potem zakupu akcji i obligacji.
- ✓ Zwiększyła się także skala zjawiska przepływu pracowników (emigracja zarobkowa).
- ✓ Krótko mówiąc, świat skorzystał gospodarczo na globalizacji.

Źródła danych: Program ONZ ds. Rozwoju (UNDP), Bank Światowy, Maddison

Dowód 6: Współpraca gospodarcza się opłaca

- ✓ Wyobraźmy sobie 3 kraje, stosujące bariery dla współpracy gospodarczej. Kraje te mogą je zmniejszyć, albo całkiem wyeliminować.
- ✓ Załóżmy, że robią to kraje A i B: najpierw w odniesieniu do towarów (likwidacja ceł)...
- ✓ Powoduje to wzrost handlu i produkcji...
- ✓ Potem oba kraje likwidują bariery w odniesieniu do przepływu kapitału i pracowników...
- ✓ Powoduje to przepływ kapitału z kraju B, gdzie jest go bardzo dużo tam, gdzie jest go za mało, co daje w kraju A wzrost inwestycji.
- ✓ A także przepływ pracowników z kraju A, gdzie jest bezrobocie i niskie płace do kraju gdzie brakuje pracowników...
- ✓ Kraje zaczynają się specjalizować... W obu powstają większe i nowocześniejsze firmy, korzystające z dostępu do większego rynku, korzyści skali, większej dostępności pracowników i kapitału. W obu krajach spadają w związku z tym koszty produkcji i rosną dochody mieszkańców. W obu wzrasta PKB i dobrobyt. Uczciwa współpraca daje więc korzyści obu stronom.

Dowód 7: Efekty współpracy międzynarodowej

Zarówno teoria ekonomii, jak zastosowanie jej zaleceń w praktyce dowodzi, że w wyniku współpracy międzynarodowej zyskują zarówno uczestniczące w niej kraje, jak różne grupy ludzi i instytucji.

Właściciele kapitału

- Lepsza alokacja kapitału
- Większe zyski

Pracownicy

- Silniejsza konkurencja
- Wzrost wydajności i płac
- Zmiany na rynku pracy
- Lepsze wykorzystanie pracy

Konsumenci

- Tańsze produkty
- Większa unifikacja
- Większy wybór

Firmy

- Większa specjalizacja
- Silniejsza konkurencja
- Korzyści skali produkcji
- Wyższa wydajność
- Łatwiejsze finansowanie
- Niższe koszty produkcji

Dowód 8: Globalizacja spowodowała, że firmy rozlokowały swoją sprzedaż i produkcję na całym świecie

Największe fabryki należące obecnie do koncernu Volkswagen

- Weźmy jako przykład niemiecki koncern Volkswagen. W roku 1950 miał on tylko fabrykę w Niemczech, wytworzyła 90 tys. aut, wyeksportowała 30 tys. do 17 krajów.
- W roku 1960 produkcja wzrosła do 900 tys., z czego 500 tys. na eksport, a Volkswagen posiadał już sieć obsługi w kilku krajach i montownię w Brazylii.
- W roku 2024 grupa Volkswagen sprzedała 8,7 mln aut (2,9 mln w Chinach, 1,1 mln w Niemczech, 2 mln w reszcie Europie, 3,7 mln w pozostałych krajach).
- Grupa ma dziś 111 własnych fabryk w 27 krajach i jeszcze większą sieć kooperantów. Daje pracę ludziom na całym świecie.

Źródło danych: www.volkswagenag.com

Załącznik 7

Polecenie 3 (dla grupy ławników)

1. Jesteście ławnikami w procesie przeciwko globalizacji. Waszym zadaniem jest osądzić o winie bądź niewinności globalizacji na podstawie argumentów i dowodów oskarżycieli i obrońców a także zeznań świadków, w trakcie rozprawy sądowej.
2. Zapoznajcie się z zamieszczonymi w prezentacji, którą przysłał wam nauczyciel, dowodami oskarżycieli (dowody 1,2,3,4) i obrońców globalizacji (dowody 5,6,7,8). Zastanówcie się, które z nich waszym zdaniem są najsilniejsze.
3. Bacznie obserwujcie przebieg rozprawy, odnotowując swoje spostrzeżenia dotyczące:
    - argumentów obrony i oskarżenia, które was przekonały
    - dowodów obrony i oskarżenia, które was przekonały
    - innych elementów procesu sądowego, które wpłynęły na waszą decyzję.
4. Po zakończeniu rozprawy sędzia pozwoli wam na chwilę narady, po której będziecie musieli podać swój wyrok. Jeśli wasze stanowiska będą odmienne, decyzję najlepiej podjąć w demokratycznym głosowaniu.

Czas waszej pracy to 15 minut.

Załącznik 8 - Prezentacja multimedialna „Dowody w sprawie”